

**ארה"ב הגדירה לאחרונה את חזבאללה כאחד מחמשת ארגוני
הפשיעה הבינלאומיים המובילים ואישרה הצעות חוק המחריפות
את הסנקציות המוטלות עליו ועל מי שמסייע לו**

4 בנובמבר 2018

עיקרי תמונת המצב

במהלך אוקטובר 2018 נקט הממשל האמריקאי בשורת צעדים בתחומי החקיקה ואכיפת החוק נגד ארגון חזבאללה וכל מי שמסייע לו. הצעדים הללו זכו לתמיכה דו-מפלגתית רחבה בקונגרס ואושרו ע"י הנשיא טראמפ. הצעדים הללו נותנים בידי רשויות אכיפת החוק "ארגז כלים" משופר במאבק נגד ארגון חזבאללה והפשיעה הבינלאומית, שבה הוא מעורב. מעבר לכך מבטאים הצעדים הללו מחויבות עמוקה של ממשל טראמפ לתת עדיפות גבוהה למאבק נגד חזבאללה, כחלק מהמערכה הכוללת נגד איראן.

◀ עיקרם של המהלכים הללו:

- ◆ **שתי הצעות חוק המרחיבות את הסנקציות נגד חזבאללה (11 באוקטובר 2018):** האחת מרחיבה את הסנקציות הכלכליות והכספיות שהוטלו בחקיקה קודמת (2015) על חזבאללה ועל כל מי שמסייע לארגון ולפעילות הפלילית שהוא מנהל ברחבי העולם (אנשים בודדים, חברות, ישויות ממשלתיות). ההצעה השנייה מטילה סנקציות על פעילי חזבאללה וחמאס העושים שימוש באזרחים כ"מגן אנושי" ועל אישים, מוסדות ומדינות המסייעים להם לעשות זאת.
- ◆ **הכללת חזבאללה ברשימת חמשת ארגוני הפשיעה הבינלאומיים המובילים והקמת כוח משימה למאבק נגדם (15 באוקטובר 2018):** שר המשפטים האמריקאי הודיע על הכללת חזבאללה ברשימת חמשת ארגוני הפשיעה הבינלאומיים המובילים. מלבד חזבאללה נכללו ברשימה עוד ארבעה קרטלי סמים ופשיעה בינלאומיים, שבסיס פעילותם העיקרי הוא במדינות אמריקה הלטינית. לשם ניהול המאבק נגד חמשת הארגונים הללו הוקם כוח משימה ייעודי בראשות סגן התובע הכללי ובהשתתפות תובעים ומומחים בעלי ניסיון בלחימה בסמים, טרור פשע מאורגן והלבנת כספים.

בעקבות החלטת ארה"ב נגד חזבאללה הושק ברשתות החברתיות הערביות האשטאג "#חזבאללה ארגון_פשע".

במסגרת זו, פרסמה כרזה עליה נכתב: "מאפיית נצראללה" (חשבון הטוויטר של כמאל אלזאיד, 16 באוקטובר 2018).

◀ הצעדים הללו נועדו לייעל את המאבק שמנהלת ארה"ב נגד ארגון חזבאללה כחלק מהמערכה הכוללת נגד איראן וארגוני הטרור המופעלים על ידה. הגדרתו של חזבאללה כארגון פשיעה בינלאומי מוביל, יחד עם ארבעה קרטלים גדולים העוסקים בסמים ובתחומי פשיעה נוספים, מעידה, כי **בדעת הממשל האמריקאי לתת קדימות במאבק נגד חזבאללה**. החקיקה החדשה וכוח המשימה שהוקם נותנים בידי הממשל האמריקאי כלים נוספים, **הלקוחים מהתחום הפלילי**, לשם מתן מענה לפעילות הפלילית והכספית העניפה שמנהל חזבאללה בחו"ל, בדגש על **מדינות אמריקה הלטינית ומערב אפריקה**¹.

◀ מרקו רוביו, מתומכי הצעת החוק המרחיבה את הסנקציות נגד חזבאללה, התבטא לאחר אישורן כדלקמן:

"Iranian-backed Hezbollah terrorist are responsible for the deaths of hundreds of Americans, and continue to **pose grave threats to the United States and our allies**, including the democratic state of Israel". **"The legislation will strengthen international efforts to combat the financing and expansion of Hezbollah's terrorist and missile threats, as well as its narcotics trafficking and other transnational criminal activities"**.

◀ להערכתנו מהחקיקה האמריקאית החדשה עלולים להיפגע בראש ובראשונה לבנון והכלכלה הלבנונית. זאת משום שחזבאללה הינו חלק בלתי נפרד מהמרקם הפוליטי והחברתי של לבנון והוא מסתייע במדינה ובמוסדותיה לניהול פעילותו הצבאית/טרוריסטית, החברתית והכלכלית. במיוחד עלולה להינזק מערכת הבנקאות הלבנונית, שבה מסתייע חזבאללה, לקבלת כספים שמקורם באיראן ולהקצאת כספים לתשתיות הצבאיות והחברתיות בלבנון². ניתן להניח כי חזבאללה, כדרכו, ינסה להפעיל לחצים על מערכת הבנקאות הלבנונית, **שלא לשתף פעולה עם ארה"ב**. כך למשל, בעקבות החוק למימון בינלאומי של

¹ מידע על פרשה עדכנית של מעורבות חזבאללה בפשיעה בדרום אמריקה ראו פרסום מרכז המידע מ-12 באוגוסט 2018: "Hezbollah's Tri-Border Area terror finance comes under fire at last", מאת עמנואל אוטולונגי.

² ראו פרסום מרכז המידע מ-10 ביולי 2016: "משמעות דברי חסן נצראללה כי חזבאללה מקבל את מלוא תקציבו ישירות מאיראן, ובכלל זה אמצעי לחימה ומשכורת לפעילים".

חזבאללה מאז 2015 חסם הבנק המרכזי הלבנוני, חשבונות בנק של גופים ושל אנשים המזוהים עם חזבאללה. לאחר חסימת החשבונות קיבלה מערכת הבנקאות הלבנונית מחזבאללה **מסר אלים על הצפוי לה אם תמשיך להיכנע ללחצים האמריקאים** (פיצוץ מטען נפץ בקרבת בניין בנק לבנון בבירות (BLUM Bank), 12 ביוני 2016). בנוסף לכך עלולים להיפגע אישים, בנקים וחברות ברחבי העולם הקשורים למערכת גיוס התרומות עבור חזבאללה מאנשי עסקים שיעים בחו"ל ולפעילות הפלילית של הארגון (בדגש על מדינות דרום אמריקה ומערב אפריקה).

◀ **בולטת הגדרתו של חזבאללה כארגון פשיעה בינלאומי, ולא רק כארגון טרור**, יחד עם ארבעה קרטלים של סמים ופשיעה שבסיסם במדינות אמריקה הלטינית. נראה, כי הגדרה זאת, והקמת כוח המשימה, **נועדו לתת לממשל יכולות נוספות הלקוחות מתחום הלחימה בפשיעה, נוסף על הטלת סנקציות**. יכולות אלו כוללות **מעצר חשודים, חקירות, הגשת כתבי אישום ובקשות הסגרה שמשדר המשפטים האמריקאי יוכל לבצע באמצעות כוח המשימה**³. זאת ועוד, הגדרת חזבאללה כארגון פשיעה בינלאומי מהווה גם **"איתות" מצד משרד המשפטים האמריקאי, כי בדעתו לתת קדימות לרדיפה אחר חזבאללה ופעילו באמצעות כוח המשימה החדש**.

הקונגרס האמריקאי אישר הצעת חוק המרחיבה את היקף הסנקציות המוטלות על חזבאללה ותומכיו

ב-11 באוקטובר 2018 אישר הקונגרס האמריקאי שתי הצעות חוק המרחיבות את היקף הסנקציות שהוטלו על חזבאללה ועל תומכיו בהצעת חוק קודמת (משנת 2015)⁴. שתי הצעות החוק שאושרו הינן תוצאה של פעילות דו-מפלגתית, שהתנהלה במהלך מספר חודשים בקונגרס. שתי הצעות החוק **אוסרו ע"י נשיא ארה"ב דונלד טראמפ** (25 באוקטובר 2018).

◀ **הצעת החוק הראשונה מרחיבה את הסנקציות הכלכליות והכספיות, שהוטלו על חזבאללה ותומכיו "Hezbollah Transnational Financing Prevention Amendments Act of 2018(s1595)".** הצעת החוק מטילה סנקציות על חזבאללה; על אנשים בודדים, חברות וגופים ממשלתיים המסייעים לחזבאללה לגייס כספים או אנשים, ועל כל מי שמספק אמצעי לחימה לחזבאללה. הצעת החוק מטילה גם סנקציות על רשתות הברחת סמים ועל אישים וגופים המסייעים לפשיעה החמורה שמבצע חזבאללה (נוסח הצעת החוק ראו אתר הקונגרס).

◀ **הצעת החוק השנייה מטילה סנקציות בגין שימוש באזרחים חסרי הגנה כ"מגנים אנושיים" ("Sanctioning the Use of Civilians as Defenseless Shilled Act, H.R.3342").** הצעת החוק

³ ראו מאמרו של עמנואל אוטולנגי: "Department of Justice right to go after Hezbollah" (The Hill, October 16, 2018).

⁴ החוק למניעת מימון בינלאומי של חזבאללה משנת 2015: "Hezbollah International Financing Prevention Act of 2015".

מטילה סנקציות על חברי **חזבאללה וחמאס** המשתמשים באזרחים תמימים כב"מגן אנושי" ועל אישים, מוסדות ומדינות המסייעים לחמאס ולחזבאללה לעשות זאת (נוסח הצעת החוק ראו אתר בית הנבחרים).

הכרזת שר המשפטים האמריקאי על חמשת ארגוני הפשיעה הבינלאומיים המובילים

◀ ב-15 באוקטובר 2018 הכריז **שר המשפטים והתובע הכללי ג'ף סנזז** על חזבאללה ועוד ארבעת קרטלי פשיעה **כעל ארגוני פשיעה בינלאומיים (Transnational Criminal Groups)**. בהכרזה נאמר, כי ארגונים אלו **מאיימים על בטחונה ושגשוגה של ארה"ב ושל בעלות בריתה**. הכרזה זאת היוותה יישום של צו נשיאותי (9 בפברואר 2017) שבו הונחו רשויות אכיפת החוק הפדרליות להגדיר את ארגוני הפשיעה הבינלאומיים המובילים. זאת כדי להעניק "עדיפות גבוהה" למאבק נגדם, ולהקצות משאבים מספיקים **לפעילות, שתוביל לשיבוש (Disrupt) ולפירוק (Dismantle) הקבוצות הללו** (אתר האינטרנט של משרד המשפטים האמריקאי, 15 באוקטובר 2018).

שר המשפטים של ארה"ב מקיים מסיבת עיתונאים בה הוא הציג את חמשת ארגוני הפשיעה הבינלאומיים המובילים ובהם גם חזבאללה (אתר מחלקת המשפטים של ארה"ב, 16 באוקטובר 2018).

◀ **מלבד חזבאללה, נכללות גם בהגדרה של "ארגוני פשיעה בינלאומיים" עוד ארבעה ארגונים העוסקים בהברחת סמים ובמגוון סוגי פשיעה אחרים**. ארבעת הארגונים, בעלי השורשים באמריקה הלטינית, הם: **MS-13 (Mara Salvatrucha)**: כנופיית מהגרים ממדינות מרכז אמריקה, בעיקר אל סלבדור, שהוקמה בלוס אנג'לס; **Cartel De Jalisco Nueva Generacion (CJNG)**: קרטל הסמים החזק ביותר במקסיקו; **Sinaloa Cartel**: ארגון פשיעה מקסיקני בין לאומי, נחשב לאחד מקרטלי הסמים הגדולים והחזקים בעולם; **Clan Del Golfo**: אחד מקרטלי הסמים הגדולים בקולומביה.

◀ שר המשפטים הודיע על **הקמת כוח משימה מיוחד למלחמה נגד חמשת "ארגוני הפשיעה הבינלאומיים" בראשות סגן התובע הכללי ובהשתתפות צוות תובעים ומומחים בעלי ניסיון בלחימה בסמים, טרור, פשע מאורגן והלבנת כספים**. כוח המשימה יאורגן במסגרת של ועדות משנה, שכל אחת מהן תהייה אחראית לאחת מחמשת הקבוצות הללו. שר המשפטים האמריקאי הורה לכל אחת מהוועדות הללו להגיש לו המלצות ספציפיות כיצד ניתן לחסל את הארגונים הללו באמצעים שונים: העמדה לדין, דיפלומטיה

או אמצעים חוקיים אחרים (אתר האינטרנט של משרד המשפטים האמריקאי 15 באוקטובר 2018). שר המשפטים הבהיר, כי לכשיוקם כוח המשימה הפעולות הננקטות נגד הארגונים הללו תעשה לאפקטיביות וממוקדות יותר מאי פעם (רויטרס, 15 באוקטובר 2018).

אישורו של הנשיא דונלד טראמפ

◀ ב-25 באוקטובר 2018 חתם הנשיא טראמפ על שתי הצעות החוק המחריפות את הסנקציות המוטלות על חזבאללה ועל כל מי שמסייע לו. אישור החוקים נעשה במהלך אירוע לציון יום השנה ה-35 לפיגוע ההתאבדות, שביצע חזבאללה נגד מחנה המרינס בביירות (שגבה את חייהם של 241 אמריקאים). במהלך הטקס דיווח הנשיא כי הוא חתם על חקיקה המחריפה את הסנקציות המוטלות על חזבאללה והדבר יביא לפגיעה במקורותיו הכספיים של הארגון. לאחר מכן הוא התבטא כדלקמן: **"We will target, disrupt and dismantle their operational and financing networks of which they have plenty... and we will never forget what they did to our marines in Beirut"**. תפקידה של איראן כמי שמממנת את חזבאללה ומהווה את הפטרון העיקרי שלו (אתר הבית הלבן, CNN, 25 באוקטובר 2018).

נשיא ארה"ב מודיע על אישור סנקציות נרחבות נגד חזבאללה, במהלך טקס בבית הלבן לזכרם של חיילי המרינס, שנהרגו בפיגוע התאבדות של חזבאללה בביירות (ערץ הבית הלבן ביוטיוב, 25 באוקטובר 2018).

תגובות בלבנון

◀ הממשל הלבנוני נמנע עד כה מלהתייחס בפומבי לחקיקה האמריקאית החדשה. גם חזבאללה נמנע מלהתייחס אליה. האתר הלבנוני החדשותי ג'נוביה דיווח, כי ניסה ליצור קשר עם חאג' מחמוד קמאטי, חבר הלשכה המדינית של חזבאללה, כדי לשמוע את תגובתו להחלטת ארה"ב, אולם זה השיב כי ארגונו קיבל החלטה שלא להגיב על כך באמצעי התקשורת (אתר ג'נוביה, לבנון, 16 באוקטובר 2018).

◀ מאמרי מערכת שפורסמו באתר הכוחות הלבנוניים הדגישו, כי החלטת ארה"ב הינה מכה קשה ללבנון, שהרבה לבנונים לא מבינים את משמעותה ואת השלכותיה. לדברי הכותבים, החלטת ארה"ב נגד חזבאללה

תגרום "כאב ראש" לממשלת לבנון העתידית ותשפיע גם על הרכבה ונוכחות חזבאללה בה (אתר הכוחות הלבנוניים, 16 באוקטובר 2018). פאדי עבוד, לשעבר שר התיירות בלבנון, אמר בתגובה כי הם (הלבנונים) התרגלו לכך שושינגטון הינה חד-צדדית. לדעתו, החלטה זו תביא להתרחקות בין לבנון וארה"ב. סנקציות אלו עלולות לגרום לבעיות קשות לממשלת לבנון העתידית, אשר תכלול שרים מחזבאללה.

◀ לפי אתר האינטרנט של מחנה ה-14 במרץ (של ראש הממשלה סעד חרירי) צעדי ארה"ב נגד חזבאללה הינם חלק ממערכה נרחבת של ארה"ב נגד איראן ושלוחותיה במזרח התיכון (אתר מחנה ה-14 במרץ, 16 באוקטובר 2018).

◀ בעקבות הכרזת ארה"ב נגד חזבאללה הקדיש ערוץ טלוויזיה לבנוני לכך תכנית מיוחדת. במסגרת זו, התארח הפרשן הלבנוני מאהר אלדנא, אשר הגדיר את מהלך ארה"ב כ"צעדי ענישה" נגד לבנון והכלכלה שלה. בתוך כך, האשים גם את ישראל במעורבות כ"זרוע של ארה"ב". לדבריו, צעד זה נועד להביך את לבנון וכל השותפים בממשלת לבנון. במהלך התוכנית נטען, כי לפי מקורות שונים היקף התמיכה השנתית של איראן בחזבאללה נאמד ב-700 מיליון דולר (Orient.Tv, 16 באוקטובר 2018).

סעודיה

◀ בעיתון הסעודי אלריאצ' פורסם (19 באוקטובר 2018) מאמר תחת הכותרת "סופו של הכסף האסור.. חזבאללה פושע ונרדף בינלאומי". על-פי המאמר מטרת מהלך ארה"ב הינה ל"יבש" את מקורות המימון של חזבאללה, בשל מעורבותו בערעור הביטחון באזור ולהגביל את השפעתה של איראן באזור שכן חזבאללה נתמכת ע"י איראן. בנוסף, הכרזה זו תאפשר להחרים את הכספים והסיוע המגיעים מאיראן לחזבאללה (אלריאצ', 19 באוקטובר 2018).

קריקטורות וכרזות המגנות את חזבאללה בשל מעורבותו בסחר בסמים

כרזות שפורסמו ברשתות החברתיות בגנות חזבאללה בשל מעורבותו בסחר בסמים (חשבון הטוויטר של סעד אלח'צ'רי, 16 באוקטובר 2018).

קריקטורה שפרסם בעל חשבון טוויטר בעקבות החלטת ארה"ב נגד חזבאללה, המדגישה את מעורבות חזבאללה בהפצת סמים.

בעקבות החלטת ארה"ב נגד חזבאללה העלה בעל חשבון טוויטר ממוצא ערבי סרטון קצר בו תוקף שיח' צבחי טפילי, אשר שימש כמזכ"ל חזבאללה הראשון, את ארגון חזבאללה בגין הצפת לבנון בסמים ובהשחתת הדור הצעיר. לא ברור ממתי הסרטון (חשבון הטוויטר של שהד אלעסל, 16 באוקטובר 2018).